

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 3 ΙΟΥΝΙΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

A.1.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τα γράμματα της Στήλης Α και δίπλα στο καθένα από αυτά τον αριθμό της πρότασης από τη Στήλη Β που αντιστοιχεί σωστά.

Στήλη Α	Στήλη Β
α. Επιτροπή Αποκαταστάσεως Προσφύγων (ΕΑΠ, 1923)	1. Ιδρύθηκε με βάση το άρθρο 11 της Σύμβασης της Λοζάνης.
β. Πατριαρχική Επιτροπή (1918)	2. Ανήγειρε ξύλινα παραπήγματα για την προσωρινή στέγαση των προσφύγων.
γ. Ταμείο Περιθάψεως Προσφύγων (1922)	3. Ιδρύθηκε με πρωτοβουλία της ΚΤΕ.
δ. Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής (1923)	4. Ιδρύθηκε με βάση τη Συμφωνία της Άγκυρας.
	5. Είχε σκοπό να οργανώσει τον επαναπατρισμό των εκτοπισμένων.

Μονάδες 8

A.1.2. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων:

- Εθνικές γαίες
- Φεντερασιόν
- Ομάδα των Ιαπώνων

Μονάδες 12

ΘΕΜΑ Α2

A.2.1. Ποιες ήταν οι συνέπειες των Βαλκανικών Πολέμων για την εθνική οικονομία;

Μονάδες 15

A.2.2. Ποιες ήταν οι επιπτώσεις από την άφιξη των προσφύγων μετά τη Μικρασιατική καταστροφή στον τομέα της βιομηχανίας;

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ Β1

Επισημαίνοντας χωρία των παρακάτω κειμένων και αξιοποιώντας τις ιστορικές γνώσεις σας, να εξηγήσετε τις συνθήκες ανάδειξης της «νέας γενιάς» μετά την παρακμή των ξενικών κομμάτων και τα αιτήματα που αυτή προέβαλε.

Μονάδες 25

Κείμενο Α΄

Περί το τέλος της βασιλείας του Όθωνος θα εμφανισθούν αι νέαι πολιτικά δυνάμεις, προερχόμεναι εκ της μετεπαναστατικής γενεάς, η οποία, εμποτισμένη με τας εξελισσομένας εις την Ευρώπην φιλελευθέρας ιδέας, θα αναλάβη το έργον της ολοκληρώσεως της Δημοκρατίας. Αι δυνάμεις αυταί θα επιτύχουν και την έξωσιν του Όθωνος (...).

.....
Ο ελληνικός λαός, υπό την ηγεσίαν της μεταπελευθερωτικής γενεάς, διεξεδίκη αποφασιστικώς την πλήρη ανεξαρτησίαν του. Οι επί κεφαλής της Επανάστασεως του 1862 ήσαν νέοι επηρεασμένοι βαθύτατα από τας φιλελευθέρας ιδέας. Εξ άλλου κατά την διαρρεύσασαν τριακονταετίαν, η πληθυσμική σύνθεσις της Ελλάδος είχε υποστή τοιαύτην εξέλιξιν (...) ώστε υφίσταντο, πλέον, νέα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά δεδομένα. Ακόμη και η αναλογία μεταξύ πληθυσμού της υπαίθρου και αστικών κέντρων είχε ουσιωδώς μεταβληθή εις βάρος του πρώτου. Τέλος, είχε αρχίσει να διαμορφούται ηγετική τάξις, τελείως διάφορος της προελθούσης εκ του αγώνος της ανεξαρτησίας.

Γρηγόριος Δαφνής, Τα ελληνικά πολιτικά κόμματα, 1821-1961, σσ. 54 και 59.

Κείμενο Β΄

Μετά το τέλος του Κριμαϊκού Πολέμου (...), το αντιδυναστικό ρεύμα δυνάμωσε, για να κορυφωθεί κατά την τριετία 1859-1862. Με αφορμή διώξεις εναντίον φιλελεύθερων διανοουμένων, όπως ο Αλεξ. Σούτσος (Φεβρουάριος 1859), και με ενεργό συμμετοχή της «χρυσής» φοιτητικής νεολαίας της εποχής (...) η αντιπολίτευση κατά του Όθωνα γενικεύτηκε, παρασέρνοντας μια πλειάδα ετερογενών πολιτικών και στρατιωτικών στοιχείων που, για διαφορετικούς λόγους, επιζητούσαν την απομάκρυνση της δυναστείας.

Νίκος Κ. Αλιβιζάτος, Εισαγωγή στην ελληνική συνταγματική ιστορία, σ. 71.

ΘΕΜΑ Β2

Επισημαίνοντας χωρία του παρακάτω κειμένου και αξιοποιώντας τις ιστορικές γνώσεις σας, να εξηγήσετε τις απόψεις του Ε. Βενιζέλου σχετικά με την πολιτική του βασιλιά Κωνσταντίνου το 1915-1916.

Μονάδες 25

Κείμενο

Ομιλία του Ελευθερίου Βενιζέλου προς τον αθηναϊκό λαό, 14 Αυγούστου 1916:

Συνιστώ προς υμάς να συγκροτήσετε ολιγομελή αντιπροσωπεΐαν (...) η οποία, παρουσιαζομένη προς την Α. Μεγαλειότητα, να είπη προς Αυτόν ταύτα περίπου:

Βασιλεύ!

Έγινες θύμα ανθρώπων, οι οποίοι (...) δεν εδίστασαν να καπηλευθούν την προς το Στέμμα ευλάβειαν και την προς το πρόσωπόν Σου αγάπην του Λαού (...).

Έγινες θύμα των στρατιωτικών συμβούλων Σου, οι οποίοι με την στενότητα της στρατιωτικής των αντιλήψεως και με τον πόθον της εγκαθιδρύσεως μιας απολυταρχίας, η οποία θα καθίστα αυτούς ουσιαστικώς κυρίους της καταστάσεως, σ' έπεισαν ότι η Γερμανία θα εξέλθη νικήτρια εκ του Ευρωπαϊκού πολέμου.

Έγινες τέλος θύμα της ιδικής Σου φυσικής άλλως τε και ανθρωπίνης αδυναμίας. Συνειθισμένος να θαυμάζης παν ό,τι Γερμανικόν, εκπεπληγμένος ενώπιον της απαραμίλλου στρατιωτικής και άλλης παντοδαπής Γερμανικής οργανώσεως, δεν επίστευσες μόνον εις την Γερμανικήν νίκην, αλλά και ηυχήθης αυτήν, ελπίζων να δυνηθής μετ' αυτήν να συγκεντρώσης εις χείρας Σου όλην την κυβερνητικήν εξουσίαν και να θέσης ουσιαστικώς κατά μέρος το ελεύθερον πολίτευμά μας.

Στ. Στεφάνου (επιμ.), Τα κείμενα του Ελευθερίου Βενιζέλου,
τόμος Β', σ. 227